

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 15 lipca 2024 r.

DIH-3.707.70.2024.AB

DECYZJA DIH.3.87.2024

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 poz. 572), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji nr 41/2024 Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 16 kwietnia 2024 r. (nr: KHU.8361.266.2023), na mocy której na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) nałożono na przedsiębiorcę Wiesława Stępnia prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: Wiesław Stępień ZAKŁADY MIĘSNE "POLSTAN" w Warszawie (zwanego dalej: „stroną”, „stroną postępowania”, „przedsiębiorcą”), karę pieniężną w wysokości 1000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) w związku ze stwierdzeniem:

- braku uwidocznienia na wywieszkach cenowych zamieszczonych przy oferowanych w promocyjnych cenach 4 partiach produktów (środków spożywczych), które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności, informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, w odniesieniu do wszystkich 4, objętych kontrolą partii produktów;
- uwidocznienia obowiązującej ceny obniżonej w sposób niejednoznaczny, nierzetelny dla 1 produktu - cena podana na wywieszce zamieszczonej przy produkcie była inna, niż cena tego towaru podana na plakacie informacyjnym,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W dniu 21 i 27 września 2023 r. inspektorzy reprezentujący Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: „Świętokrzyskim WIH” lub „organem pierwszej instancji”), działając na podstawie upoważnienia KHU.8361.266.2023 z 21 września 2023 r. przeprowadzili kontrolę w placówce należącej do ww. przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, 28 sierpnia 2023 r. skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli, który obejmował kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168) zwanej dalej: „ustawą o cenach”. Zawiadomienie doręczono 30 sierpnia 2023 r.

W trakcie kontroli ustalono, że na drzwiach wejściowych znajdowały się plakaty informujące o promocji, które zawierały: nazwę towaru objętego promocją oraz jego cenę promocyjną. Ponadto obok lady na ścianie znajdowały się plakaty reklamowe z informacją o treści: 1. „Nowe niższe ceny!!! 2. „Promocja łopatk b/k w cenie 16,90 zł/kg od 21.09 do 23.09.2023 lub do wyczerpania zapasów”

W toku podjętych działań kontrolnych sprawdzono prawidłowość uwidaczniania informacji o cenach dla losowo wytypowanych 4 partii produktów oferowanych do sprzedaży w promocyjnych cenach (były to produkty, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności).

W wyniku przeprowadzonej oceny, stwierdzono brak uwidocznienia na wywieszkach cenowych informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, dla wszystkich 4 partii ocenianych produktów, co stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 4 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług oraz § 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług.

Ponadto w wyniku podjętych działań stwierdzono uwidocznienie ceny dla 1 partii produktu w sposób niejednoznaczny, nierzetelny. Cena podana na wywieszce zamieszczonej przy produkcie była inna, niż cena tego towaru podana na plakacie informacyjnym. Powyższe dotyczy nóg wędzonych w cenie 3,90 zł/kg (cena na wywieszce przy produkcie) natomiast na plakacie informacyjnym uwidoczniona była cena 2,90 zł/kg. Taki sposób uwidaczniania cen w sposób niejednoznaczny narusza przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług.

W trakcie kontroli osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy w ramach dobrowolnych działań, zobowiązała się do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i poinformowania o tym organu kontrolnego.

Ustalenia kontroli udokumentowano w protokole kontroli z 27 września 2023 r. (nr akt: KHU.8361.266.2023), podpisanym bez uwag.

Kontrolowany nie skorzystał również z uprawnienia, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 312) i nie zgłosił uwag, bądź zastrzeżeń do sporządzonego protokołu kontroli.

Ostatecznie strona nie poinformowała organu o podjętych działaniach naprawczych.

W dniu 3 kwietnia 2024 r. Świętokrzyski WIH, na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej: „Kpa”, zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o cenach. Jednocześnie poinformowano stronę, że przysługuje jej prawo do wypowiedzania się co do zebranych dowodów i materiałów oraz do zapoznania się z aktami sprawy. Ponadto wezwano przedsiębiorcę do przedłożenia informacji o wysokości osiągniętych obrotów oraz przychodu osiągniętego w ostatnim roku rozliczeniowym.

Strona nie skorzystała z przysługujących uprawnień zapoznania się z aktami sprawy, jak również nie złożyła dodatkowych dowodów w sprawie oraz nie przekazała informacji o wysokości osiągniętych przychodów i obrotów.

Dnia 16 kwietnia 2024 r. Świętokrzyski WIIH na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o cenach wydał decyzję nr 41/2024 (nr: KHU.8361.266.2023), na mocy której nałożył na przedsiębiorcę Wiesława Stępnia prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: {xx}, karę pieniężną w wysokości 1000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100) w związku ze stwierdzeniem:

- braku uwidocznienia na wywieszkach cenowych zamieszczonych przy oferowanych w promocyjnych cenach 4 partiach produktów (środków spożywczych), które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności, informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, w odniesieniu do wszystkich 4 objętych kontrolą partii produktów;
- uwidocznienia obowiązującej ceny obniżonej w sposób niejednoznaczny, nierzetelny dla 1 produktu - cena podana na wywieszce zamieszczonej przy produkcie była inna, niż cena tego towaru podana na plakacie informacyjnym.

W dniu 16 maja 2024 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Świętokrzyskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji. Strona w odwołaniu nie negowała ustaleń faktycznych, ale powołując się na 189f § 1 i 2 Kpa poinformowała, że niezwłocznie po przeprowadzonej kontroli na wszystkich produktach objętych promocją została dodana informacja dotycząca wysokości ceny sprzed pierwszego zastosowania obniżki, tym samym zaprzestając naruszania prawa wyeliminowała zarzuty w całości. Przedsiębiorca ponadto stwierdził, że osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości jest jego pracownik, który mimo zlecenia dopilnowania prawidłowego oznakowania cenami, nie wywiązał się ze swoich obowiązków, do których był zobowiązany. Ponadto przedsiębiorca stwierdził, że nie dysponuje taką ilością czasu, żeby przebywać cały czas w placówce dlatego zatrudnia pracowników.

Pismem z 22 maja 2024 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała ze swoich uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Natomiast art. 4 ust. 2 ww. ustawy wskazuje, że w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Zgodnie z ust. 3 art. 4 jeżeli dany towar lub dana usługa są oferowane do sprzedaży w okresie krótszym niż 30 dni, obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie od dnia rozpoczęcia oferowania tego towaru lub tej usługi do sprzedaży do dnia wprowadzenia obniżki.

Jednocześnie zgodnie z art. 4 ust. 4 tejże ustawy w przypadku towarów, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności, obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się informację o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, z zastrzeżeniem że terminy, o których mowa w ust. 2 i 3, nie mają zastosowania.

Sposób uwidaczniania cen towarów i usług określa przepis szczególny wydany na podstawie art. 4 ust. 6 ww. ustawy, tj. określony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju. W myśl § 3 ust. 1 tego rozporządzenia, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Jednocześnie cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu, o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przez przedsiębiorcę od decyzji nr 41/2024 Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 16 kwietnia 2023 r. (sygn. akt: KHU.8361.266.2023), na mocy której na przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: tysiąc złotych), w związku ze stwierdzeniem:

- braku uwidocznienia na wywieszkach cenowych zamieszczonych przy oferowanych w promocyjnych cenach 4 partiach produktów (środków spożywczych), które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności, informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, w odniesieniu do wszystkich 4, objętych kontrolą partii produktów;
- uwidocznienia obowiązującej ceny obniżonej w sposób niejednoznaczny, nierzetelny dla 1 produktu - cena podana na wywieszce zamieszczonej przy produkcie była inna, niż cena tego towaru podana na plakacie informacyjnym.

W toku postępowania odwoławczego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadził dokładną analizę ustaleń kontroli, w oparciu o które wydano decyzję oraz treści skarżonej decyzji, jak również uwzględnił zarzuty strony zawarte w odwołaniu. Po przeprowadzonym postępowaniu organ drugiej instancji wskazuje, iż nie ma wątpliwości, że przedsiębiorca naruszył przepisy ustawy o informowaniu o cenach, co powoduje konieczność nałożenia przez Świętokrzyskiego WIIH kary pieniężnej.

W ocenie Prezesa UOKiK zgromadzony w sprawie materiał jest rzetelny i spójny. Stwierdzony w toku kontroli stan faktyczny został opisany w protokole kontroli. Zarówno stan faktyczny,

jak i stwierdzone naruszenie przepisów ustawy o cenach, a co za tym idzie konieczność nałożenia kary pieniężnej, nie budzi wątpliwości organu drugiej instancji. Sam przedsiębiorca nie neguje stwierdzonego stanu faktycznego, a głównie obwinia pracownika za stwierdzone naruszenia, wskazując m.in. na przepisy kodeksu pracy i sumiennosc wykonywania pracy.

Odnosząc się do argumentów zawartych w odwołaniu Prezes UOKiK, wskazuje, że odpowiedzialność za zgodność z obowiązującymi przepisami dotyczącymi uwidaczniania cen ponosi przedsiębiorca, który podejmuje się prowadzenia określonego typu działalności. W niniejszym przypadku strona prowadzi wieloletnią działalność (od 2007 r.), a zatem jest doświadczonym przedsiębiorcą, który powinien już potrafić tak zorganizować działalność gospodarczą, aby nie dochodziło do naruszeń prawa. Istotną kwestią jest również to, że przedsiębiorca trzy tygodnie przed rozpoczęciem kontroli otrzymał zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, a zatem miał czas żeby się do niej przygotować i zweryfikować prawidłowość uwidocznienia cen w prowadzonej przez siebie placówce, w tym również zwrócić większą uwagę, na sposób uwidocznienia cen produktów oferowanych po promocyjnych cenach. O ile pracownik odpowiada za wykonywanie swoich obowiązków w określonym przez pracodawcę i zgodnym z umową zakresie, o tyle przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą odpowiada za zgodność prowadzonej działalności gospodarczej z obowiązującymi przepisami prawa. W przypadku naruszenia ustawy o cenach, liczy się sam fakt stwierdzenia naruszenia przepisów, a co jest zagrożone administracyjną karą pieniężną.

A zatem Prezes UOKiK wskazuje, biorąc pod uwagę stwierdzone nieprawidłowości, że należy uznać, iż doszło do naruszenia art. 4 ust. 1 i 4 ustawy o cenach, a naruszenie to było całkowicie zależne od przedsiębiorcy. To kontrolowany ma obowiązek działania w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami, a sposób jej prowadzenia, czy to osobiście czy za pomocą zatrudnionych pracowników, jest wyborem każdego przedsiębiorcy i nie ma wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Prezes UOKiK, podobnie jak organ pierwszej instancji, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnił kryteria wymiaru kary wskazane w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, tj. stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o cenach przez przedsiębiorcę oraz uzyskane przez niego korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków, wielkość jego obrotów i przychodu, a także sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, z późn. zm.).

Oceniając stopień naruszenia obowiązków, Prezes UOKiK podobnie jak Świętokrzyski WIIH, uznał jako znaczny, jednocześnie wskazując, że wszystkie 4 produkty objęte kontrolą,

oferowane w promocji nie miały uwidocznionej informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, a zatem zakwestionowano 100 proc. ocenianych wyrobów. Ponadto, w przypadku 1 partii produktu, uwidoczniono cenę w sposób niejednoznaczny, nierzetelny, gdyż stwierdzono inną cenę na plakacie i inną uwidocznioną przy produkcie dla tego samego produktu oferowanego w ramach promocji. Wprowadzenie przepisów dotyczących obniżek cenowych produktów miało na celu eliminację fałszywych obniżek i zagwarantowanie konsumentom łatwej oceny rzeczywistej wielkości rabatu i szybszych wyborów rynkowych na podstawie przejrzystych informacji dotyczących cen. Nowe regulacje mają zapobiec sztucznym zawyżaniom cen tuż przed ich „obniżką”, tak aby zwiększyć „atrakcyjność” oferty. Rozwiązaniem tego problemu jest właśnie podawanie obliczanej wielkości obniżki względem najniższej ceny z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, a w przypadku produktów, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności, informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki.

Z uwagi na to, że brak informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, dotyczyła wszystkich 4 partii objętych kontrolą w tym zakresie, a więc konsumenci zostali pozbawieni informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki w stosunku do wszystkich ocenianych produktów należy stwierdzić, że charakter i waga naruszenia tych obowiązków były istotne. Powyższe naruszało interesy konsumentów, gdyż uniemożliwiało im uzyskanie przejrzystej informacji o atrakcyjności oferty/wielkości obniżki, w związku z brakiem bezpośrednio przy towarze, cen sprzed pierwszego zastosowania obniżki dla towaru, którym byli zainteresowani. Rozbieżna cena promocyjna uwidoczniona przy produkcie i na plakacie w przypadku 1 produktu, spowodowała, że konsument nie miał pewności jaką cenę ostatecznie powinien zapłacić, gdyż była ona uwidoczniona w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości. Naruszenie obowiązków uwidaczniania informacji cenowych stwierdzono w dniu kontroli.

Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że strona nie była wcześniej karana za naruszenie przepisów ustawy o cenach. Świętokrzyski WIIH prawidłowo zwrócił uwagę na zobowiązanie się w toku kontroli przez osobę upoważnioną do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i poinformowaniu organu o podjętych działaniach, jednak do dnia wydania skarżonej decyzji nie przesłano dokumentów potwierdzających podjęcie działań naprawczych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, dopiero w odwołaniu strona wskazała, że nieprawidłowości zostały usunięte.

Świętokrzyski WIIH nawiązując do uzyskanych przez przedsiębiorcę korzyści majątkowych lub strat, w związku ze stwierdzoną nieprawidłowością wskazał, że brak jest informacji w powyższym zakresie. Uwzględniono również fakt, że Strona występując na rynku jako profesjonalny podmiot (okres funkcjonowania strony na rynku, tj. według informacji zawartej w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej od 2007 r.), winna zapoznać się z obowiązującymi przepisami prawa i ich przestrzegać.

Prezes UOKiK wskazuje również, że strona została powiadomiona o zamiarze przeprowadzenia kontroli i o jej zakresie przedmiotowym. Zawiadomienie strona odebrała 30 sierpnia 2023 r., natomiast kontrola rozpoczęła się 21 września 2023 r. Zatem miała ona, wystarczająco dużo czasu, by przygotować się do kontroli i wyeliminować ewentualne nieprawidłowości.

Wymierzając karę pieniężną nie uwzględniono wielkości obrotów i przychodu, gdyż przedsiębiorca nie przedłożył informacji w tym zakresie.

Prześlanka dotycząca sankcji nałożonych na spółkę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach trans granicznych nie znajduje zastosowania, ponieważ kontrola przeprowadzona przez Inspekcję Handlową nie jest kontrolą przeprowadzoną w sprawach transgranicznych, tj. działalności gospodarczej o transgranicznym charakterze prowadzonej przez spółkę.

Należy wskazać, że niezrealizowanie obowiązków wskazanych w ustawie o informowaniu o cenach zgodnie z jej art. 6 ust. 1, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie ustawy o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zatem stwierdzenie - udowodnienie braku wymaganych informacji w zakresie cen, jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie. Powyższa ustawa nie przewiduje przy tym możliwości badania przez organy Inspekcji istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Nadto kara pieniężna powinna także odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. L Nr 80 z 18.03.1998 r.) nakazuje, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami cenowymi, również te oferowane w promocji, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa.

Art. 6 ustawy o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 ww. ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje

z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przestanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości oraz okoliczności podniesione przez przedsiębiorcę (brak czasu na stałe przebywanie w sklepie i zatrudnienie pracownika, który jego zdaniem ponosi całą odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia), gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Strona, jako profesjonalny uczestnik obrotu, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością. Była ona obowiązana zorganizować swoją działalność w taki sposób, aby nie dopuścić do naruszenia prawa.

Nalożona kara pieniężna w wysokości 1 000 zł, nie została wymierzona w maksymalnej wysokości, lecz w kwocie stanowiącej 5 % maksymalnej kwoty, tj. 20 000 zł przewidzianej ustawowo. Wymierzona kara spełni jednak w sposób właściwy funkcje dyscyplinujące i represyjne, a także prewencyjne tak aby nie dochodziło do naruszania prawa w przyszłości i jest adekwatnym środkiem reakcji administracyjno-prawnej na ujawnione naruszenie prawa.

Prezes UOKiK, po przeanalizowaniu sprawy nie widzi podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary w ramach instytucji przewidzianej w art. 189f Kpa.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. W toku kontroli osoba upoważniona zobowiązała się do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i poinformowania o tym fakcie organu kontroli, jednak żadna informacja o podjętych działaniach do dnia wydania skarżonej decyzji nie wpłynęła. Dopiero w odwołaniu strona wskazała, że niezwłocznie po przeprowadzonej kontroli na wszystkich produktach objętych promocją została dodana informacja dotycząca wysokości ceny sprzed pierwszego zastosowania obniżki, a tym samym zaprzestając naruszania prawa wyeliminowała zarzuty w całości. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli zakwestionowano wszystkie 4 produkty objęte kontrolą, oferowane w promocji, które nie miały uwidocznionej informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, a zatem zakwestionowano 100 proc. ocenianych wyrobów. Ponadto, w przypadku 1 partii produktu, uwidoczniono cenę w sposób niejednoznaczny, nierzetelny, gdyż stwierdzono inną cenę na plakacie i inną uwidocznioną przy produkcie dla tego samego produktu oferowanego w ramach promocji. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż wagi naruszenia prawa nie można uznać za

znikomą. O mało znaczącej wadze naruszenia w przypadku przepisów ustawy o informowaniu o cenach można byłoby mówić w przypadku gdyby wymagane prawem informacje przedstawiono w sposób niepełny, niekompletny. Natomiast, z całą pewnością należy stwierdzić, że nie dotyczy to sytuacji, w której konsumenci zostali pozbawieni rzetelnych informacji dających im możliwość łatwej oceny rzeczywistej wielkości rabatu. Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości i stosowania obowiązujących przepisów prawa. To na przedsiębiorcy spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów lub usług konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację cenową. Podkreślić należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy i nie ma przy tym znaczenia czy stan zgodny z obowiązującym prawem uzyskuje dzięki zatrudnionym pracownikom, czy własnymi siłami, gdyż w dalszym ciągu to przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za prowadzoną działalność gospodarczą. Nadrzędnym celem ustawy o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Jak już wskazano wcześniej wprowadzenie przepisów dotyczących obniżek cenowych produktów miały na celu eliminację fałszywych obniżek i zagwarantowanie konsumentom łatwej oceny rzeczywistej wielkości rabatu i szybszych wyborów rynkowych na podstawie przejrzystych informacji dotyczących cen, a także stworzenie identycznych warunków dla podmiotów prowadzących działalności gospodarczą. Tym samym przesłanka pierwsza - waga naruszenia nie jest znikoma - nie została spełniona. Przyjmując za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia - strona w odwołaniu poinformowała, że usunęła stwierdzone nieprawidłowości w wyniku kontroli - należy wskazać, że przesłanki te muszą być spełnione łącznie, w związku z powyższym organ drugiej instancji stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania tego przepisu i do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Należy podkreślić, że naruszenia z ustawy o informowaniu o cenach kwalifikowane są jako czyny o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożone są karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o cenach. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy Inspekcji Handlowej, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Świętokrzyski WIIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Świętokrzyskiego WIIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes UOKiK stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o cenach, bowiem w odniesieniu do wszystkich 4 objętych kontrolą partii produktów - 100 %

skontrolowanych produktów (środków spożywczych), które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności o obniżonej cenie, nie uwidoczniła na wywieszkach cenowych zamieszczonych przy oferowanych w promocyjnych cenach, informacji o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki, a ponadto w jednym przypadku stwierdzono, że cena produktu podana na wywieszce zamieszczonej przy produkcie była inna, niż cena tego towaru podana na plakacie informacyjnym, tj. strona uwidoczniła ceny w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości. Literalna wykładnia ww. przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ informacja o cenie sprzed pierwszego zastosowania obniżki dla produktów, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności, jak również jednoznaczna i niebudząca wątpliwości cena musi być uwidoczniona przez przedsiębiorcę w momencie oferowania danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę

należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) [xx]
- 2) Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
- 3) a/a